

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гзз 79/05
15.06.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Весне Поповић, Јасминке Станојевић, Мирјане Грубић и Николе Станојевића, чланова већа, у парници тужиоца АА, против тужених Републике Србије коју заступа Републички јавни правобранилац и Јавног предузећа "Србијашуме" из Београда, Шумско газдинство ББ, Шумска управа ВВ, ради утврђења, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Гт.І бр.3252/03 од 9.9.2003. године, у седници одржаној на дан 15.6.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УВАЖАВА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, УКИДАЈУ СЕ пресуде Округног суда у Врању Гж.бр.1138/2003 од 24.6.2003. године и Општинског суда у Владичином Хану П.бр.289/02 од 16.10.2002. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Округног суда у Врању Гж.бр.1138/2003 од 24.6.2003. године одбијене су као неосноване жалбе тужених и потврђена пресуда Општинског суда у Владичином Хану П.бр.289/02 од 16.10.2002. године којом је према туженима утврђено да је тужилац власник пл.бр.ВВ за КО ГГ на месту званом "ДД" у површини од 47,70 ари, по култури шума и наложено туженима да му ово право признају а тужилац овлашћен да на основу пресуде код службе за катастар непокретности у ВВ парцелу упише на своје име и тужени обавезани да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка.

Против наведених пресуда Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости на основу чл. 401. ЗПП сматрајући да су наведене пресуде засноване на битним повредама одредаба парничног поступка и погрешној примени материјалног права.

Одлучујући о захтеву за заштиту законитости на основу чл. 408. ЗПП ("Службени лист СФРЈ", бр. 4/77... "Службени лист СРЈ", бр. 15/98 и 3/02) који се на конкретан случај примењује на основу овлашћења из чл. 491. ст. 5. ЗПП ("Службени гласник РС", бр.125/2004) Врховни суд је нашао да је захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца основан.

Првостепени суд је утврдио, а такво утврђење прихвата и другостепени суд, да је тужилац власник кат.парцеле бр. ВВ за КО ГГ на месту званом "ДД" по култури шума III класе, површине 47,70 ари и да је у мирном и непрекидном поседу ове парцеле а пре њега такав посед и државину имали су његови правни претходници - отац тужиоца покојни ПП. Наведена кат.парцела је решењем од 5.4.1977. године о разграничењу шума друштвене својине уписана као друштвена односно државна својина, а пре тога је била уписана на оца тужиоца до 1977. године када је наведеним решењем уписана на Шумско газдинство ББ. У поступку је утврђено да је тужилац а пре њега његов правни претходник покојни отац био у несметаној државини спорне парцеле и да је тужилац стекао право власништва на овој парцели по основу одржаја.

Основано се захтевом за заштиту законитости указује да због погрешне примене материјалног права чињенично стање није потпуно и правилно утврђено.

У поступку је утврђено да је спорна парцела по пописном катастру из 1954. године била уписана као саставни део великог замљишног комплекса кат.парц.ТТ укупне површине 236,15,84 ха као "добро села ГГ" у државној својини. Тужилац не поседује писмене доказе о стицању права својине на спорним непокретностима.

Према правним правилима имовинског права садржаним у параграфу 2. Закона о шумама Краљевине Југославије од 21.12.1929. године све шуме су се сматрале власништвом државе изузев оних шума на којима је физичко лице законитим путем стекло право својине. Савесни држалац могао је стећи право својине по основу одржаја на шумском земљишту ако је доказао државину у периоду до 6. априла 1941. године у трајању од 43 године, једног месеца и 18 дана у смислу правног правила из параграфа 931. Српског грађанског законика. Савестан је онај држалац који не зна или не може знати да ствар коју држи није његова, с тим што савесност мора постојати за све време рока потребног за одржај.

Имајући у виду да тужилац у овој парници ради утврђења права својине одржајем на шумском земљишту није доказао по ком основу су његови правни претходници стекли право својине, то се за сада не може прихватити закључак нижестепених судова да је тужилац стекао право својине на овој парцели одржајем. Осим тога, приликом расправљања спорног односа нижестепени судови нису имали у виду одредбе Закона о проглашењу општенапопном имовином сеоских утрвина, пашњака и шума, имовине

Одредбе Закона о проглашењу општенародног имовинског поседних урбина, пашњаци и шуме, имовине земљишних урбанијалних и њима сличних заједница као и крајишких (граничарских) имовинских општина ("Службени гласник НРС", бр. 1/48 од 7.1.1948. године са каснијим изменама и допунама, "Службени гласник НРС", бр. 98/55). По одредбама овог Закона сеоске утрине, пашњаци и шуме који су на дан ступања на снагу Закона били колективна својина села проглашени су општенародном имовином и по самом закону постали државна својина (чл. 1. у вези чл. 2. ст. 1. тач. 1.). У поступку који је претходио доношењу побијаних пресуда није утврђено да ли је тужилац односно да ли су његови правни претходници били у непрекидној државини спорне парцеле и по ком основу су они постали власници овог дела непокретности из државне својине. Одредбе овог Закона допуштале су и могућност да се на делу таквих великих земљишних комплекса стекне својина физичких лица и то у случају који се односи на правоваљане деобе таквих земљишних комплекса по ранијим прописима ако су оне извршене до 7. јануара 1948. године (дан ступања на снагу цитираног закона - чл.3.) и по основу самовласних заузећа делова таквих комплекса од стране физичких лица (чл.4.) ако је право својине на заузетим деловима тим лицима признато правоснажном одлуком надлежног органа управе по одредбама Закона о органима и поступку за расправљање самовласних заузећа општенародне имовине ("Службени гласник НРС", бр.36/54). Одржајем на државној имовини после II светског рата није могло да се стекне право својине. Како спорни однос није расправљен на изложени начин, то је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено, због чега су обе нижестепене пресуде укинуте и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку, првостепени суд ће утврдити на који начин су тужилац односно његови правни претходници стекли право својине на спорној шуми по једном од два наведена законска основа или одржајем до 6. априла 1941. године у трајању од 43. једног месеца и 18 дана или на начин прописан одредбама Закона о проглашењу општенародног имовином...("Службени гласник НРС", бр. 1/48 и 98/55) па пошто потпуно и правилно утврди све одлучне чињенице за оцену основаности тужбеног захтева тужиоцу донеће нову одлуку о тужбеном захтеву.

На основу изложеног, одлучено је као у изреци применом чл. 408. у вези чл. 395. ст. 2. ЗПП.

Председник већа-судија,

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сд